

ISTORIA ROMÂNIEI

Minodora Perovici

ATLAS ȘCOLAR ILUSTRAT

CORINT
EDUCAȚIONAL

CUPRINS

Civilizații preistorice	2
Dacia și cucerirea romană	4
Dacia romană	6
Creștinism, continuitate, etnogeneză	8
Autohtoni și migratori	10
Primele formațiuni politice românești	12
Constituirea statelor de sine-stătătoare	14
Lumea rurală și lumea urbană	16
Biserica și domnia	18
Țările Române în secolele XIV-XV	20

Revoluția de la 1848-1849	42
Constituirea României	44
România independentă	46
România în timpul Primului Război Mondial	48
Marea Unire	50
Cultura națională (1859-1918)	52
România între democrație și totalitarism (1918-1940)	54
România în anul 1940	56
Participarea României la Al Doilea Război Mondial	58
România în perioada comunistă	60

Voievozi în apărarea țării și a Europei	22
Mihai Viteazul „Restitutor Daciae”	24
Cultura medievală (sec. XIV-XVI)	26
Între războaie și diplomație (sec. XVII)	28
Cultura în Țările Române (sec. XVII)	30
Rivalitate și prudență (sfârșitul sec. XVII–începutul sec. XVIII)	32
Instaurarea regimului habsburgic și a celui fanariot	34
Mari mișcări sociale	36
Conștiință națională și emancipare politică	38
Afirmarea conștiinței naționale prin cultură	40

Statul și societatea românească după 1989	62
România la începutul mileniului III – România în NATO	64
România la începutul mileniului III – România în Uniunea Europeană	66
București: monumente de ieri și de azi	68
Scurtă cronologie	70

CIVILIZAȚII PREISTORICE

- Descoperiri paleolitice
- TISA Culturi neolitice
- NOUA Civilizația bronzului
- BASARABI Prima epocă a fierului

Exponate din Muzeul Național
de Istorie a României

**Epoca bronzului
CERAMICĂ DE TIP
WIETENBERG-SIGHIȘOARA
(cca 1700-1300 î.Hr.)**

În Transilvania, mai ales, se constată o bogată activitate în acest domeniu (metalurgia bronzului), multiplicându-se lucraturile pe loc al metalului, prin folosirea tiparelor pentru turnat topoare.

(Istoria românilor, Academia Română)

**Epoca fierului
RHYTON DIN
ARGINT AURIT
(Poiana,
jud. Mehedinți,
sec. IV î.Hr.)**

**Epoca fierului
CAR VOTIV
DIN BRONZ
(Bujoru,
jud. Teleorman,
sec. VIII î.Hr.)**

Paleoliticul sau epoca pietrei, care acoperă cea mai mare parte din era cuaternară, începe cu prima unealtă cioplită de om și cuprinde toate culturile cu industriile lor litice ce au evoluat timp de mai bine de două milioane de ani.

(Istoria românilor, Academia Română)

**Epoca bronzului
FIGURINE DIN LUT ARS,
CULTURA GÂRLA MARE
(Cârna, jud. Dolj)**

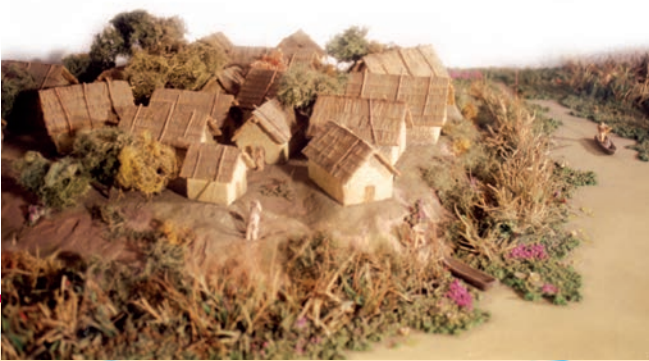

**CELE MAI VECHI
FOSILE UMANE
(cca 35 000 ani,
Peștera cu Oase)**

În ceea ce privește atribuirea etnică, civilizația hallstattiană timpurie din spațiul carpato-danubiano-balcanic a fost atribuită, aproape unanim, atât de cercetarea românească, cât și de cea din unele țări vecine, neamurilor trace.

(Istoria românilor, Academia Română)

Așezările se plasau în imediata apropiere a unor cursuri de apă, nu erau fortificate dar erau înconjurate cu șanțuri de mici dimensiuni. În cadrul așezărilor, se efectuau înmormântările, atât în interiorul locuințelor, cât și printre ele.
(Istoria românilor, Academia Română)

Epoca fierului
COIF DE AUR GETIC
(Poiana Coțofenești,
jud. Prahova, sec. IV î.Hr.)

Tezaurile de aur și argint s-au aflat pe tot cuprinsul țării noastre, mai puțin în Moldova și Dobrogea (...). Toate aceste descoperiri de obiecte din metale prețioase din spațiul carpato-danubian se arată a fi creații originale, realizate din metalul obținut din surse locale.
(Istoria românilor, Academia Română)

**AȘEZAREA NEOLITICĂ
DE LA OSTROVEL, JUD. CĂLĂRAȘI**
(reconstituire)

CORLĂȚENI-CHIȘINĂU

HORODIȘTEA

CUCUTENI

Epoca pietrei
VAS DECORAT,
CULTURA CUCUTENI
(jud. Iași)

COSTIȘA

HOLERCANI

Epoca pietrei
VENUS
DE LA VIDRA
(jud. Ilfov)

HANSCA

SUVOROVO-
CĂINARI

Epoca fierului
CANĂ DACICĂ
(Poiana, jud. Galați,
sec. I î.Hr.)

ALDENI

BOLGRAD

Epoca fierului
GRUP STATUAR-
ZEIȚA ANAITHIS
CU ACOLIT
(Năeni, jud. Buzău,
sec. IV î.Hr.)

NOUA

STOICANI

Epoca bronzului
VAS DUBLU,
CULTURA
GĂRLA MARE
(Cârna, jud. Dolj)

BABADAG

SĂRATA-
MONTEORU

HAMANGIA

Epoca pietrei
„GÂNDITORUL”
ȘI „FEMEIE ȘEZÂND”,
CULTURA HAMANGIA
(Cernavoda, jud. Constanța)

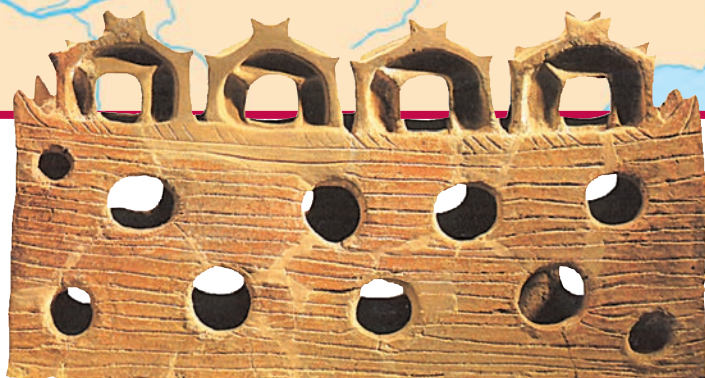
BOIAN-
GUMELNIȚA

COSLOGENI

GLINA
BUCUREȘTI-TEI

CERNAVODA

ZIMNICEA-
PLOVDIV

Epoca pietrei
MODEL MINIATURAL
AL UNUI SANCTUAR,
CULTURA GUMELNIȚA
(Căscioarele, jud. Călărași)

DACIA ȘI CUCERIREA ROMANĂ

- Cetăți de piatră
 - ▣ Cetăți de pământ și de lemn
 - Cetăți de refugiu
 - Direcții de atac ale dacilor
- OROLE** Dinaști geți
- Așezări geto-dacice
 - Așezări geto-dacice identificate
- Direcții în care au atacat romanii
- ◻ Cetăți grecești
 - Vestigii celtice
 - Vestigii bastarne

Exponate din Muzeul Național de Istorie a României

**CUPĂ DIN
TEZAUURUL DACIC
DE LA SÂNCRĂIENI**
(jud. Harghita,
sec. I î.Hr.)

Geți și daci

Elenii i-au socotit pe geți de neam tracic. Acești geți locuiau pe un mal și pe celălalt al Istrului, ca și mișii (...) Dacii au aceeași limbă ca și geții (...)

Geții sunt cei care se întind spre Pont și spre răsărit, iar dacii cei care locuiesc în partea opusă spre Germania și spre izvoarele Istrului (...) Pe unii, autorii îi numesc daci, iar pe alții geți.

(Strabon, Geografia)

**LUPTA
DE LA TAPAE**
(Columna
lui Traian)

Campania lui Traian din 101-102

Cum își croise cu greu drum spre înălțimi, cucerind cu mari primejdii colină după colină, ajunse în preajma reședinței regale a dacilor. (...) Decebal, trimițând atunci o solie din cei mai de frunte pileati ai lor și rugându-l, prin mijlocirea acestora, pe împărat să fie ascultat, se arătă gata să accepte până la ultima condiție care i se impunea.

(Dio Cassius, Istoria romană)

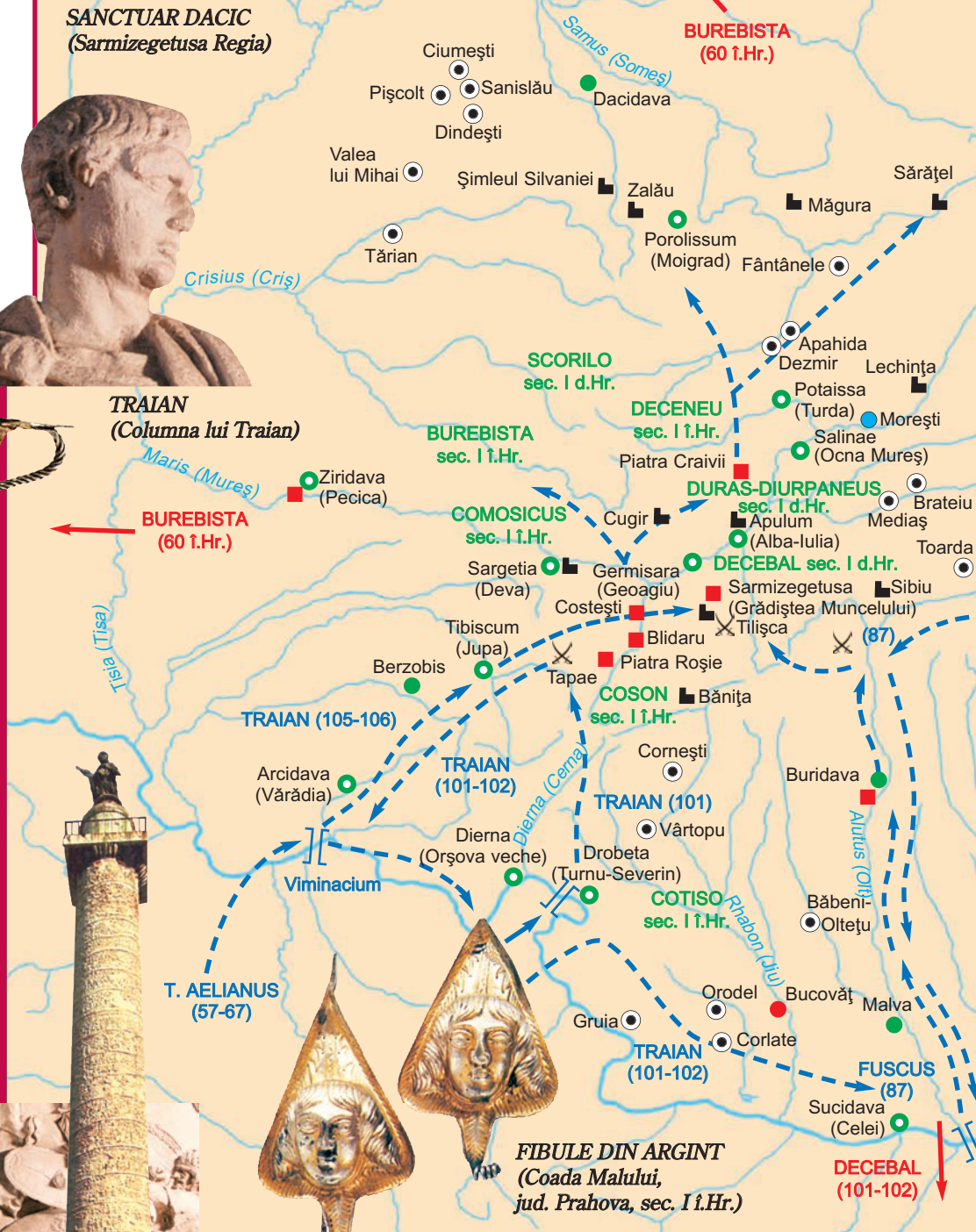
SANCTUAR DACIC
(Sarmizegetusa Regia)

**ȘTAMPILA
„DECEBALUS PER SCORILO”
PE UN VAS DACIC**

TRAIAN
(Columna lui Traian)

FIBULE DIN ARGINT
(Coadă Malului,
jud. Prahova, sec. I î.Hr.)

Sinuciderea lui Decebal (106)

Cât despre Decebal, atunci când reședința sa regală și întregul ținut peste care domnea au fost cucerite, când el însuși s-a văzut în primejdie de a fi prins, s-a sinucis, iar capul său a fost dus la Roma. Și astfel, Dacia a ajuns sub stăpânire romană și Traian a colonizat mai multe orașe.

(Dio Cassius, Istoria romană)

PIESE DIN MORMÂNTUL UNUI ȘEF MILITAR GET
(Agighiol, jud. Tulcea, sec. IV î.Hr.)

ASALTUL SARMIZEGETUSEI
(Columna lui Traian)

DECEBAL
(Columna lui Traian)

VAS CU CAPAC ȘI TORȚI ZOOMORFE
(Poieniști, jud. Vaslui, sec. II-III)

UMBO DE SCUT
(Hălmeag, jud. Brașov, sec. II)

INSCRIȚIA LUI ACORNION DIN DIONYSOPOLIS (48 î.Hr.)

Alexandru Macedon la nord de Dunăre (335 î.Hr.)
Așa s-au imbarcat cu Alexandru cam o mie cinci sute de călăreți și vreo patru mii de pedestrași. În timpul nopții, trecură cu toții dincolo, într-un loc cu holda bogată, care îi ascundea de priviri în timp ce se apropiau de mal. La revărsatul zorilor, Alexandru porni prin lanuri, dând ordin pedestrașilor să culce grâul cu lăncile lăsate de-a curmezișul.
(Arrianus, Expediția lui Alexandru Macedon în Asia)

Cei mai viteji și mai drepti dintre traci
Înainte de a ajunge la Istru, (Darius) îi supuse mai întâi pe geții care se cred nemuritori, căci tracii (...) i s-au închinat lui Darius fără nici un fel de împotrivire. Geții însă, care luaseră hotărârea nesăbuită (de a-l înfrunta), au fost robiți pe dată, măcar că ei sunt cei mai viteji și cei mai drepti dintre traci.

(Herodot, Istorii)

DACIA ROMANĂ

- Limita Imperiului Roman
- Capitală de provincie
- ▲ Castru de legiune
- ⊙ Oraș și castru
- Castru pentru trupe auxiliare
- Așezare daco-romană (sec. III-VI)
- Așezare dacică

Exponate din Muzeul Național de Istorie a României

SOLDAȚI ROMANI
(sec. II, Muzeul Luvru)

Sărbătorirea victoriei lui Traian
La Roma, timp de o sută douăzeci și trei de zile, s-au ținut lant spectacolele în care au fost ucise până la zece mii de animale sălbatice și domestice, în care au luptat zece mii de gladiatori (...) În For, ridică o Columnă foarte înaltă, destinată să-i fie monument funerar și totodată dovadă a lucrărilor de înfrumusețare a acestei piețe.
(Dio Cassius, Istoria romană)

SINUCIDEREA LUI DECEBAL
(Columna lui Traian)

STATUIE FUNERARĂ DE TIPUL „LA GRANDE ERCOLANESE”
(Apulum, jud. Alba, sec. II-III)

Coloniștii romani

Celor care se află în Dacia, sub ordinele lui Decimus Terentius Scaurianus (primul guvernator al Daciei), celor lăsați la vatră cu cinste, după douăzeci și cinci de ani de serviciu militar (...) le-a dat cetățenie și legitimarea căsătoriei cu soțiile pe care le-ar fi avut atunci când li s-a dat cetățenia.

(Diplomă militară, cca 108, descoperită la Ranovac, Serbia)

Hadrian a dezafectat podul de la Drobeta

Traian, temându-se ca nu cumva, în perioada când Istrul îngheață, romanii care se găsesc dincolo de fluviu să fie atacați, l-a construit pentru a putea să trimită lesne ajutor la nevoi peste el. Hadrian, dimpotrivă, îngrijorat ca nu cumva barbarii, după ce îi vor fi doborât posturile de pază, să găsească trecere lesnicioasă pe aici, pentru a invada Moesia, i-a dărâmat structura superioară.

(Dio Cassius, Istoria romană)

Dacii liberi primesc loturi de pământ

Sabinianus (Legatus augusti pro praetore în Dacia) aduse sub stăpânirea sa și douăsprezece mii de daci (liberi), alungați din țara lor de baștină și care se pregăteau să dea ajutor altora, făgăduindu-le loturi de pământ în Dacia romană. (...) Pe vremea lui a fost nevoit să ducă mai multe războaie împotriva barbarilor care locuiau dincolo de hotarele Daciei.

(Dio Cassius, Istoria romană)

CAP DE FEMEIE
(Tomis, jud. Constanța, sec. II-III)

LAR
(Sucidava, jud. Olt, sec. II-III)

VASE DACICE
(Romula, așezare colonizată masiv cu veterani romani, sec. II-III)

STELĂ FUNERARĂ CU O FAMILIE ROMANĂ
(descoperită în Dacia, sec. II-III)

PODUL DE LA DROBETA
(sestert emis de împăratul Traian în perioada 104-111)

Retragerea aureliană din Dacia

Traian i-a învins pe dacii lui Decebal și a transformat în provincie romană teritoriul de dincolo de Dunăre; aceasta are de jur-împrejur un milion de pași; dar în timpul împăratului Gallienus a fost pierdută, iar Aurelian, după ce i-a mutat de acolo pe romani, a creat două Dacii în regiunea Moesiei și a Dardaniei.

(Rufius Festus, Scurtă istorie a poporului roman)

CREȘTINISM, CONTINUITATE, ETNOGENEZĂ

- ✚ Episcopii
- Descoperiri de factură romană din afara imperiului
- ✚ Bazilici creștine
- Obiecte creștine
- Așezări daco-romane (sec. III-VI)
- 🏰 Castella (fortificații romano-bizantine)
- 🏰 Sedii de legiune

Exponate din Muzeul Național de Istorie a României

Sfântul Andrei, apostolul neamului nostru
Sfinții apostoli și ucenicii Mântuitorului s-au răspândit pe toată fața pământului locuit de oameni. După tradiție, lui Toma i-a revenit Parthia, lui Andrei Scythia, lui Ioan Asia Mică, unde a și murit, la Efes. (Eusebiu din Caesarea, *Istoria ecleziastică*)

REÎNTOARCEREA DACILOR LA CASELE LOR
(Columna lui Traian)

CERAMICĂ (necropola românească de la Obârșia Nouă, jud. Olt, sec. VIII-IX)

COLIER CU CAMEE
(Drobeta, sec. III)

DONARIUM CREȘTIN
(Biertan, jud. Sibiu, sec. IV)

STELĂ FUNERARĂ
(veteran roman purtând veșmânt dacic; Cășeu, jud. Cluj, sec. III)

OBIECTE DE FIER
(Bratej, jud. Sibiu, sec. IV-V)

MOESIA PRIMA

DACIA RIPENSIS

Refacerea fortificațiilor de la Dunăre
Căutând să oprească trecerea Danubiului de către barbarii care locuiau de cealaltă parte, împărații romani de odinioară au acoperit tot țărmul acestui fluviu cu fortificații, nu numai în dreapta fluviului, ci au zidit pe alocuri și în partea opusă orașele întărite și cetăți (...). Însă împăratul Iustinian a zidit din nou întăriturile dărâmate, nu cum fuseseră înainte, ci cu mult mai puternice. (Procopius din Caesarea, *Despre zidiri*)

Martirul creștin de la Buzău

Atharid (conducătorul goților) a năvălit în satul acela cu o ceată de tlahari nelegiuți și găsim pe preot dormind în casa lui, a pus să fie legat. De asemenea și pe Sava, smulgându-l din pat, l-au legat (...) Și i-au purtat prin văi împădurite, pe care le arseseră de curând, prigonindu-i și bătându-i cu cruzime (...) au luat pe Sava și l-au dus să-l îneco în râul Buzău.

(Martiriul Sfântului Sava de la Buzău)

OBIECTE DE CULT

CREȘTIN
(descoperite la Luciu, jud. Ialomița, și la Tomis, sec. V-VI)

INSCRIȚIE CU CRUCE
(sec. IV)

Martirul creștin din Axiopolis (azi Cernavoda)

S-a săvârșit deci sfântul martir prin tăierea capului, la 20 ale lunii noiembrie, în ziua de vineri, la ora a 4-a, fiind ziua a 24-a a lumii crești. A fost lovit cu sabia de ostășul Anicet Ioan și s-a săvârșit în pace mucenicia lui.

(Martiriul Sfântului Tasius din Axiopolis)

INSCRIȚIA DE LA AXIOPOLIS
(cu numele martirilor Kiril, Kindeas, Tasius, sec. IV)

VAS CU INSCRIȚIA "PETRE"
(Capidava, sec. X)

OBIECTE DE CULT
(Sucidava, sec. V-VII)

FRESCA BANCHETULUI
(Tomis, sec. IV)

Despre meleagurile dobrogene

Poate pare lucru nou celor neștiutori că Scythia, care se arată îngrozitoare prin frig și în același timp prin barbari, a crescut bărbați plini de căldură și minunați. (...) Ei au ținut cu tărie neînfricată totdeauna dogmele credinței ortodoxe, căci deși erau simpli în cuvânt, în știință nu erau nepricepuți.

(Sfântul Dionisie Exiguus, născut în Dobrogea – 470-540)